

UNIwersytet Medyczny

IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCLAWIU

KATEDRA I ZAKŁAD
PATOLOGII JAMY USTNEJ
Kierownik Katedry: Prof. dr hab. Małgorzata Radwan-Oczko
ul. Krakowska 26, 50-425 Wrocław

Wrocław 20.09.2021

Ocena

osiągnięcia naukowego, dorobku naukowego, współpracy naukowej, aktywności dydaktycznej i organizacyjnej oraz popularyzacji nauki **dr n. med. Bartłomieja Górskiego** w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, na podstawie Uchwały Nr 330/21 Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 30.06.2021 roku podjętej zgodnie z art. 221 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.).

Niniejsza ocena została opracowana na podstawie dokumentów przygotowanych zgodnie z wymogami formalnymi zawartymi w tekście ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce art. 219.

Przedstawienie życiorysu zawodowego Kandydata do stopnia doktora habilitowanego

Dr n. med. Bartłomiej Górski ukończył w 2010r. z wyróżnieniem, kierunek lekarsko-dentystyczny i uzyskał dyplom lekarza dentysty na Oddziale Stomatologii, I Wydziału Lekarskiego, Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

W roku 2011 ukończył Studia Podyplomowe w zakresie Zarządzania Zakładami Opieki Zdrowotnej w Kolegium Ekonomiczno-Społecznym, Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

W ramach studiów doktoranckich w Zakładzie Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – rozpoczętych we wrześniu 2011 roku, w 2015r. uzyskał stopień doktora nauk medycznych w zakresie stomatologii nadany przez Radę Wydziału Lekarsko-Dentystycznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego na podstawie obronionej pracy pod tytułem: „Wpływ stanu tkanek przyzębia oraz liczby zębów obecnych w jamie ustnej na wybrane mediatory zapalne u pacjentów po świeżym zawale mięśnia sercowego”.

W listopadzie 2015 roku został zatrudniony w Zakładzie Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego na stanowisku naukowo-dydaktycznym, a od września 2016 roku na stanowisku adiunkta.

W 2016 roku, po zdaniu egzaminów przed Państwową Komisją Egzaminacyjną uzyskał tytuły specjalisty w dziedzinie periodontologii a następnie w roku 2021 tytuł specjalisty w dziedzinie chirurgii stomatologicznej.

Od stycznia 2021 roku jest słuchaczem Second Level University Master's Degree in Soft Tissue Management around Teeth and Implants, Program Director Prof. Giovanni Zucchelli, Alma Mater Studiorum, Department of Biomedical and Neuromotor Sciences, University of Bologna, Italy

Dr n. med. Bartłomiej Górski już w trakcie studiów uzyskał wyróżnienia: I miejsce w konkursie „Scapula Aurea” w roku akademickim 2005/2006 oraz II miejsce podczas Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Anatomicznej zorganizowanego przez Katedrę i Zakład Anatomii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.

W roku 2011 r. został wyróżniony nagrodą przyznaną przez Naczelną Izbę Lekarską za złożenie Lekarsko Dentystycznego Egzaminu Państwowego w sesji wiosennej 2011 roku z najlepszym wynikiem w Polsce.

Za osiągnięcia naukowe otrzymał w 2019 roku nagrodę III stopnia JM Rektora Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego za pracę „*Treatment of intrabony defects with modified perforated membranes in aggressive periodontitis: a 12-month randomized controlled trial*”, opublikowaną w Clin Oral Investig w roku 2018.

W roku 2019 za współautorstwo podręcznika dla studentów, omawiającego nową klasyfikację chorób przyzębia pt. „Choroby przyzębia klasyfikacja 2017” otrzymał nagrodę dydaktyczną zespołową I stopnia JM Rektora WUM.

W latach 2012-2015 r. w ramach studiów doktoranckich otrzymał stypendium rektora dla najlepszych Doktorantów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Ponadto został wyróżniony nagrodami za osiągnięcia naukowe:

- w 2010 roku- III miejsce podczas 6th Warsaw International Medical Congress w sesji “Dentistry”,
- w roku 2011- nagroda główna w Ogólnopolskim Konkursie Studentów Stomatologii „Złoty Reamer”,
- w roku 2012 wyróżnienie w sesji plakatowej podczas V Międzynarodowej Konferencji Endodontycznej, w Szczecinie za pracę „*Endodontic treatment of a tooth 32 with the bone destruction localized in the interdental septum. CBCT as an indispensable tool to assess the origin of the lesion*”,
- w roku 2014 - I miejsce w sesji plakatowej podczas Pierwszej Konferencji Polskiego Towarzystwa Periodontologicznego (PTP) w Warszawie za pracę „*Complications after heart pacemaker implantation in implantologically treated patient- is there association between these two events?*”

W zakresie obowiązków dydaktycznych prowadził w latach 2011-2014 zajęcia z zakresu periodontologii dla studentów I, II i III roku na kierunku Higiena Stomatologiczna, oraz od 2012 roku również z przedmiotu periodontologia dla studentów II, III, IV i V roku Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego UMW.

Pełnił funkcję opiekuna szkolenia specjalizacyjnego dwóch lekarzy w dziedzinie periodontologia.

Był wykładowcą w ramach cyklicznych kursów w zakresie szkolenia podyplomowego z periodontologii:

- Kurs wprowadzający: Podstawy diagnostyki i leczenia niechirurgicznego w periodontologii,
- Choroby błony śluzowej jamy ustnej,
- Choroby błony śluzowej jamy ustnej i profilaktyka onkologiczna,
- Implantologia w periodontologii,
- Chirurgia śluzówkowo-dziąsłowa.

W latach 2013-2016 był opiekunem Koła Chirurgii Periodontologicznej przy Zakładzie Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia, i działalności naukowej studentów, czego efektem było przygotowanie 3 prac naukowych opublikowanych w czasopiśmie: Dental and Medical Problems, Magazyn Stomatologiczny oraz Nowa Stomatologia.

Był również opiekunem merytorycznym minigrantu studenckiego „Zastosowanie kości autogennej w połączeniu z materiałem ksenogennym w sterowanej regeneracji tkanek pacjentów z zaawansowanym zapaleniem przyzębia” realizowanym w Zakładzie Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Habilitant zdobył doświadczenie w opiece nad pracą doktorską, gdyż pełnił funkcję promotora pomocniczego w przygotowywaniu dysertacji obronionej w roku 2020 „Wpływ leczenia ortodontycznego na powstawanie recesji dziąseł zębów siecznych i kłów w zuchwie” promotor: Prof. dr hab. n. med. Małgorzata Zadurska – Wydział Lekarsko-Stomatologiczny Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, oraz jest aktualnie promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim pt.: „Porównanie wpływu leczenia implantologicznego na florę bakteryjną wokół implantów i zębów, oraz na poziom MMP-9 w ślinie” promotor: Prof. dr hab. n. med. Renata Górka – Wydział Lekarsko-Stomatologiczny WUM.

Dr n. med. Bartłomiej Górski brał udział w badaniach epidemiologicznych w ramach programu finansowanego przez Ministerstwo Zdrowia „Ocena stanu zdrowia jamy ustnej i jego uwarunkowania w populacji polskiej w wieku 35-44 i 65-74 lat”:

- w latach 2011-2012 r. w badaniu ogólnopolskim badaniu oceniającym częstość występowania chorób przyzębia u osób w wieku 35-44 lat w populacji dużych aglomeracji miejskich (Białystok, Kielce, Lublin, Szczecin, Warszawa, Wrocław),

- w latach 2013-2014 r. w ogólnopolskim badaniu epidemiologicznym oceniającym stan przyzębia i wybrane wykładniki stanu jamy ustnej Polaków w wieku od 65 do 74 lat na terenie 5 dużych miast w Polsce.

Ponadto w latach 2010-2013 uczestniczył w ogólnopolskim badaniu „Perio-Kardio”, oceniającym stan tkanek przyzębia u pacjentów po świeżym zawale mięśnia sercowego, w ramach współpracy z ośrodkami akademickimi w Białymstoku, Kielcach, Lublinie, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu.

Aktywność i zaangażowanie dr. Bartłomieja Górskiego w działalności dydaktycznej i organizacyjnej oraz popularyzacji nauki oceniam pozytywnie.

Ocena osiągnięcia naukowego

Osiągnięcie naukowe pt.: „Ocena gojenia ubytków śródkostnych powstałych w przebiegu agresywnego zapalenia przyzębia (stadium III stopień C zapalenia przyzębia) leczonych w protokole sterowanej regeneracji tkanek” , przedstawione przez dr.n.med. Bartłomieja Górskiego stanowi 6 tworzących cykl, powiązanych tematycznie prac naukowych opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych w latach: 2017-2020. Wszystkie prace są oryginalne i zostały opublikowane w czasopiśmie recenzowanym: jedna w Dental and Medical Problems, dwie w czasopiśmie Postępy Higieny i Medycyny Doświadczalnej i kolejne 3 w renomowanym czasopiśmie z listy filadelfijskiej - Clinical Oral Investigations.

Sumaryczna wartość współczynnika wpływu - IF dla tych publikacji wynosi 9,645, natomiast liczba punktów ministerialnych- MNiSW wynosi 381.

W pierwszej przedstawianej pracy:

Górski B, Kaczyński T, Miśkiewicz A, Górski R.:

“Early postoperative healing following guided tissue regeneration in aggressive periodontitis patients”,

Dental and Medical Problems. 2018; 55 (3): 289-297,

oceniano wpływ czynników ogólnych, czynników miejscowych zależnych od charakterystyki ubytku śródkostnego oraz sąsiednich tkanek przyzębia brzeżnego i aspektów technicznych procedury chirurgicznej, na gojenie ubytków śródkostnych u pacjentów z AgP po zabiegu GTR. Zabiegi chirurgiczne 59 ubytków śródkostnych zostały przeprowadzone zgodnie z koncepcją mikrochirurgiczną . Oceniono gojenie tkanek poprzez określenie wartości wskaźnika EHI (*early wound healing index*) w okresie 7 – 14 dni od interwencji chirurgicznej. Nie stwierdzono korelacji między wartością wskaźnika EHI a czynnikami związanymi z pacjentem. Aczkolwiek wykazano, że ubytki śródkostne zlokalizowane przy zębach jednokorzeniowych, miejsca o budowie charakterystycznej dla cienkiego fenotypu oraz z występującymi wyjściowo recesjami dziąseł statystycznie częściej wykazywały cechy gojenia wtórnego. W konkluzji podkreślono, że czynniki miejscowe mogą wpływać na wczesne gojenie pooperacyjne brodawki dziąsłowej po zabiegu sterowanej regeneracji tkanek.

Praca druga :

Górski B, Kaczyński T, Górski R.:

“The association between early postoperative healing and the 12-month clinical and radiographic outcomes of guided tissue regeneration in aggressive periodontitis patients”,

Postępy Higieny i Medycyny Doświadczalnej 2019; 73: 447-456,

miała na celu ocenę wpływu sposobu gojenia ubytków śródkostnych po zabiegu GTR u pacjentów z AgP na uzyskane po 12 miesiącach wyniki leczenia oceniane klinicznie i radiologicznie, i była kontynuacją prowadzonych wcześniej badań. Przeprowadzono 50 zabiegów wg koncepcji mikrochirurgicznej z włączeniem 61 ubytków śródkostnych. Stwierdzono statystycznie istotne spłylenie głębokości kieszonek przyzębnych, redukcję utraty poziomu CAL oraz redukcję głębokości ubytków śródkostnych, ocenionej na zdjęciach radiologicznych. Nie stwierdzono zależności pomiędzy sposobem gojenia miejsca zabiegowego, a uzyskanymi po 12 miesiącach wartościami ocenianych parametrów klinicznych i radiologicznych. W konkluzji stwierdzono, że biotyp dziąsła może być czynnikiem wpływającym na wczesne gojenie tkanek, jednak sposób gojenia wydaje się nie mieć wpływu na odległe kliniczne i radiologiczne wyniki leczenia regeneracyjnego.

Publikacja trzecia:

Górski B.:

„Dziąsło jako nowe źródło komórek macierzystych w obrębie jamy ustnej o dużej dostępności i o potencjalnym znaczeniu w leczeniu regeneracyjnym”.

Postępy Higieny i Medycyny Doświadczalnej 2017; 70: 858-871,

jest pracą poglądową, w której autor na podstawie najnowszych doniesień literaturowych opisuje szeroko zagadnienia związane z biologią i potencjałem mezenchymalnych komórek macierzystych (MSCs - *mesenchymal stem cells*) z jamy ustnej oraz komórek macierzystych tkanki łącznej dziąsła (GMSCs - *gingival mesenchymal stem cells*). Stanowi ona uzupełnienie cyklu prac i wskazuje na możliwości zastosowania komórek macierzystych z jamy ustnej w stomatologii i w medycynie regeneracyjnej. W podsumowaniu stwierdza m.in., że koncepcja wykorzystania komórek GMSCs w leczeniu regeneracyjnym ubytków kostnych spowodowanych zapaleniem przyzębia jest możliwa i ma szerokie perspektywy zastosowania.

W publikacji czwartej:

Górski B, Jalowski S, Górka R, Zaremba M.:

“Treatment of intrabony defects with modified perforated membranes in aggressive periodontitis: a 12-month randomized controlled trial”.

Clinical Oral Investigations” 2018; 22 (8): 2819-2828,

autorzy oceniali możliwość wykorzystania zmodyfikowanej błony kolagenowej (MPM - *modified perforated membrane*) w leczeniu regeneracyjnym ubytków śródkostnych u pacjentów z AgP. Było to randomizowane, prospektywne, podwójnie zaślepione i zgodne z modelem *split-mouth* badanie kliniczne. Ubytki śródkostne były leczone z zastosowaniem wszczepu ksenogenicznego oraz zmodyfikowanej błony perforowanej MPM w grupie badanej oraz błony kolagenowej standardowej w grupie kontrolnej. Założono, że część okluzyjna błony MPM będzie stanowiła mechaniczną przeszkodę dla wnikania komórek nabłonkowych, a część perforowana będzie umożliwiała migracje komórek, w tym GMSCs i PDPCs do ubytku śródkostnego. Stwierdzono istotną poprawę wskaźników oceniających głębokość

kieszonek przyzębnych, położenie klinicznego przyczepu łącznotkankowego i głębokość ubytku kostnego w ocenie radiologicznej oraz szczyt kości w obu grupach – badanej z MPM i kontrolnej, w której zastosowano błonę kolagenową CM – niezmodyfikowaną, ale nie stwierdzono różnic istotnych statystycznych. Jednakże w konkluzji potwierdzono, że występowało zwiększone wypełnienie liniowe ubytku oraz % wypełnienie ubytku śródkostnego 12 miesięcy po zabiegu w miejscach zastosowania MPM, co może świadczyć o tym, że obecność perforacji w błonie kolagenowej wpływała pozytywnie na proces regeneracji kości, który trwa powyżej 6 miesięcy. Obserwacja ta dała podstawę do konkluzji, że zastosowanie zmodyfikowanej błony kolagenowej CM może stanowić alternatywę w leczeniu regeneracyjnym tkanek przyzębia.

Kolejna publikacja- piąta:

Górski B, Jalowski S, Górski R, Zaremba M.:

“Treatment of intrabony defects with modified perforated membranes in aggressive periodontitis: subtraction radiography outcomes, prognostic variables, and patient morbidity”,

Clinical Oral Investigations. 2019; 23 (7): 3005-3020,

jest kontynuacją poprzednich badań. Autorzy oceniali zmiany gęstości kości po leczeniu regeneracyjnym ubytków śródkostnych z wykorzystaniem perforowanych błon kolagenowych u pacjentów z AgP. Dodatkowo określano czynniki wpływające na pozytywne wyniki leczenia oceniane kliniczne i radiologiczne oraz odczucia pacjentów. Ubytki śródkostne były leczone z zastosowaniem wszczepu ksenogenicznego z zastosowaniem zmodyfikowanej błony perforowanej MPM w grupie badanej oraz błony kolagenowej standardowej w grupie kontrolnej. Te badania również potwierdziły zwiększoną gęstość kości/wszczepu w ubytkach, w których zastosowano błonę MPM, co może wskazywać na większy obszar w tworzeniu nowej kości. Oceniając odczucia pacjentów, większość z nich zgłaszała dyskomfort i ból po zabiegach, ale poziom satysfakcji z podjętego leczenia był wysoki.

Publikacja:

Górski B, Jalowski S, Górski R, Zaremba M

“Treatment of intrabony defects with modified perforated membranes in aggressive periodontitis: a 4-year follow-up of a randomized controlled trial”,

Clinical Oral Investigations. 2020; 24 (3): 1183-1196,

jest ostatnią - szóstą, wchodzącą w omawiany cykl. Jest ona również kontynuacją oceny klinicznej i radiologicznej ubytków śródkostnych po regeneracji opisanej w dwóch grupach badanych – wg publikacji nr 4, po 48 miesiącach od zabiegu. Zaobserwowano znaczącą poprawę w zakresie głębokości PPD, położenia CAL, redukcji DD, wypełnienia ubytków śródkostnych (LDF, %DF) ocenianego radiologicznie oraz wzroście gęstości kości w radiografii subtrakcyjnej. Pomiędzy grupami z zastosowaniem błony kolagenowej CM oraz błony modyfikowanej MPM

nie występowały różnice statystycznie istotne. Efekty leczenia były stabilne, ponieważ oceniane parametry nie zmieniły się znacząco w stosunku do wartości uzyskanych po 12 miesiącach od interwencji. Było to zapewne związane z prawidłowo prowadzoną fazą podtrzymującą. Analiza regresji wykazała, że jedynym czynnikiem predykcyjnym dla braku poprawy w poziomie CAL oraz uzysku gęstości kości/ wszczepu był nawrót zapalenia przyzębia.

W pięciu publikacjach tego cyklu Habilitant jest autorem pierwszym, a w poglądowej jedynym. Zgodnie z jego oświadczeniami, z bardzo dokładnym opisem wkładu/ udziału w powstawaniu każdej z prac badawczych - oryginalnych dr Bartłomiej Górski ocenił dodatkowo swój wysoki **udział** procentowy odpowiednio wg kolejności opisu prac na : **85%, 85%, 100% jeden autor, 80%, 80% i 85%**. Potwierdza to wiodącą rolę Habilitanta w koncepcji i prowadzeniu badań, wykonywaniu zabiegów regeneracyjnych, analizie i interpretacji wyników oraz napisaniu manuskryptów.

Zwraca uwagę jednak, brak deklarowanego **udziału pozostałych współautorów** we wszystkich publikacjach, zgodnie z zapisem - art. 219 ust. 1. pkt 2c Ustawy o Szkolnictwie Wyższym.

W podsumowaniu przedstawionego osiągnięcia naukowego należy podkreślić szeroki zakres badań i uzyskanych wyników, które, tylko w pewnym zakresie korespondowały z wynikami innych autorów. Habilitant podkreśla, że nie zawsze można było je porównać, gdyż autorzy innych prac stosowali odmienne algorytmy w leczeniu regeneracyjnym. **Na tym też polega innowacyjność badań, zastosowanych materiałów i sposobów leczenia oraz oceny uzyskanych wyników.**

Cele naukowe zaplanowane przez habilitanta:

- ocena wczesnego gojenia ubytków śródkostnych u pacjentów z AgP po zabiegu GTR i analiza czynników mających wpływ na ten proces,
- ocena wpływu rodzaju gojenia wczesnego na efekty kliniczne i radiologiczne leczenia regeneracyjnego ubytków śródkostnych w przyzębiu z wykorzystaniem błon kolagenowych po 12 miesiącach od interwencji u pacjentów z AgP (stadium III stopień C zapalenia przyzębia),
- ocena poprawy położenia CAL, spłycenia kieszeni przyzębnych, zmiany wymiaru recesji dziąsła, oraz odbudowy kości, ocenianej w obrazie radiologicznym, oraz zmian gęstości kości w radiografii subtrakcyjnej po leczeniu regeneracyjnym ubytków śródkostnych z wykorzystaniem zmodyfikowanych błon kolagenowych (MPM) u pacjentów z AgP (stadium III stopień C zapalenia przyzębia) po 12 miesiącach od interwencji,
- określenie czynników prognostycznych regeneracji przyzębia po 12 miesiącach od sterowanej regeneracji ubytków śródkostnych u pacjentów z AgP (stadium III stopień C zapalenia przyzębia),
- analiza subiektywnej oceny jakości życia przez pacjentów (PROMs) po leczeniu ubytków śródkostnych z wykorzystaniem sterowanej regeneracji tkanek,
- ocena stabilności efektów klinicznych i radiologicznych po leczeniu regeneracyjnym ubytków śródkostnych z wykorzystaniem zmodyfikowanych błon kolagenowych (MPM) u pacjentów z AgP (stadium III stopień C zapalenia przyzębia) po 48 miesiącach,

- określenie predyktorów poprawy położenia CAL i wzrostu gęstości kości w radiografii subtrakcyjnej po 48 miesiącach od sterowanej regeneracji ubytków śródkostnych u pacjentów z AgP (stadium III stopień C zapalenia przyzębia),

zostały w pełni zrealizowane, a wnioski końcowe w publikacjach stanowią jednoznaczne odpowiedzi.

Należy podkreślić, iż trzy ostatnie prace z lat 2018, 2019, 2020 zostały opublikowane w wysoko punktowanym czasopiśmie **Clinical Oral Investigations** IF: **2,812**, p-pty MNiSW: **140** z Listy Filadelfijskiej, co jednoznacznie podkreśla wartość naukową i merytoryczną badań.

Zarówno bardzo aktualny i ważny- z punktu widzenia klinicznego, temat podjętych badań jak i opracowanie oraz zastosowanie modeli badawczych, a także wysunięte wnioski oraz sposób ich przedstawienia i opublikowania stanowią podstawę do stwierdzenia, że przedstawiają szeroką i bardzo aktualną wiedzę na temat czynników wpływających na wyniki leczenia regeneracyjnego ubytków śródkostnych u pacjentów z AgP – czyli wg obowiązującej obecnie klasyfikacji przedstawionej podczas *"World Workshop on Periodontal and Peri-Implant Disease Classification"* w 2017 roku, u pacjentów z zapaleniem przyzębia zaawansowanym, definiowanym jako stadium III lub IV, stopień C lub z dużym ryzykiem progresji choroby (Tonetti et al. 2018).

Ocena aktywności badawczo- naukowej Kandydata

Na bogaty dorobek naukowy dr. n. med. Bartłomieja Górskiego oprócz omówionego osiągnięcia naukowego składa się przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora: **46** publikacji (oryginalne pełno tekstowe prace naukowe z IF -2, bez IF -11, 9 prac kazuistycznych, oraz 24 prace poglądowe – w tym jedna z IF) oraz 6 rozdziałów w podręcznikach, o łącznej punktacji IF **-2,561**, p-pty MNiSW **258**. Należy podkreślić duży udział Habilitanta w publikacjach – w 40 był autorem pierwszym.

Rozprawę doktorską pt.: *Wpływ stanu tkanek przyzębia oraz liczby zębów obecnych w jamie ustnej na wybrane mediatory zapalne u pacjentów po świeżym zawale mięśnia sercowego* obronił w 2015 roku.

Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora (bez 6 prac wchodzących w cykl osiągnięcia naukowego był autorem lub współautorem 25 artykułów oryginalnych (w tym 10 opublikowanych w czasopismach znajdujących się bazie Journal Citation Reports), 10 opisów przypadków, i 7 prac poglądowych, o łącznej punktacji MNiSW - 764 oraz IF-13,409. W tym zestawieniu Habilitant był autorem pierwszym w 22 publikacjach.

Był również współautorem rozdziałów w 2 podręcznikach, w tym w jednym międzynarodowym, oraz przetłumaczył z języka angielskiego na język polski 1 rozdział podręcznika *„Periodontology the Essentials”*.

Ze względu na szeroką tematykę badań, najistotniejsze doniesienia naukowe Habilitant przedstawił w postaci 6 cykli tematycznych.

Pierwszy cykl pt.: Diagnostyka mikrobiologiczna i biochemiczna zapaleń przyzębia obejmuje trzy publikacje z lat 2019,2020 i 2021– wszystkie w czasopismach posiadających IF.

Cykl drugi został poświęcony epidemiologii recesji dziąseł wśród dorosłych Polaków, i włączono tu 2 publikacje z roku 2018 i 2019.

W cyklu tematycznym trzecim umieszczono 4 publikacje z lat 2018, 2019, 2020, w których oceniano czynniki ryzyka występowania recesji dziąseł przy dolnych zębach siecznych i kłach w świetle uwarunkowań ortodontycznych,

Kolejny, cykl czwarty obejmował 4 publikacje z lat 2018, 2020, poświęcone ocenie wyników leczenia chirurgicznego recesji dziąseł.

Cykl piąty został poświęcony ważnemu tematowi wpływu zapalenia przyzębia na choroby sercowo-naczyniowe o objęciu 3 publikacje z lat 2018 i 2019.

Ostatni cykl prac obejmuje 2 publikacje, obie z roku 2019 i dotyczy również zagadnień ogólnoustrojowych i oceny związku między zapaleniem przyzębia a reumatoidalnym zapaleniem stawów.

Ponadto Habilitant może pochwalić się jeszcze innymi tematami badań, które nie były już tak rozległe ale również bardzo istotne w klinice i praktyce lekarza dentysty.

Obejmowały one:

- ocenę wpływu pasty do zębów zawierającej kwas glicerytinowy (enksolon) na efekty leczenia pacjentów z zapaleniem przyzębia,
- ocenę występowania zmian patologicznych związanych z trzecimi zębami trzonowymi w obrazie radiologicznym,
- ocenę wpływu środków dezynfekcyjnych na wymiary przestrzenne wycisków z mas alginatowych,
- ocenę stanu zdrowia jamy ustnej i nawyków związanych z samoopieką stomatologiczną dorosłych Polaków,
- ocenę materiału wypełnieniowego pakowanego w blistry,
- ocenę kliniczną stosowania dwóch rodzajów piasku profilaktycznego opartego na wodorowęglanie sodu.

Pozostałe, to publikacje wcześniejsze, które nie zostały ujęte w zestawieniach tematycznych. Oprócz publikacji w czasopismach Habilitant przedstawiał wyniki swoich badań będąc autorem lub współautorem 9 doniesień na międzynarodowych lub krajowych konferencjach naukowych. Były to m.in.:

- II Międzynarodowy Kongres Stomatologii i Medycyny Estetycznej, Nadarzyn, Polska. 05-07.09.2019,
- I Międzynarodowy Kongres Stomatologii i Medycyny Estetycznej, Nadarzyn, Polska. 05-07.09.2018,
- II International Conference of Polish Society of Periodontology (PTP), Warszawa, Polska. 18-19.03.2016,
- VI Warsaw International Medical Congress for Young Scientists, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Warszawa, Polska. 07-09.05.2010 r.

Ponadto należy zaznaczyć że w 2017 r. dr Bartłomiej Gorski otrzymał mini-grant dla młodych naukowców (1S14PM1/17) związanego z wykonaniem projektu naukowego „*Augmentacja tkanek miękkich u pacjentów z cienkim fenotypem przed planowanym leczeniem ortodontycznym*”.

Jego doświadczenie naukowe oraz różnorodność prowadzonych pozwoliła na współpracę i recenzowanie prac w czasopismach:

- Acta Odontologica Stomatologica
- Applied Sciences
- Forum Ortodontyczne
- Journal of Clinical Medicine

Łączny dorobek publikacyjny dr.n.med. Bartłomieja Górskiego (oprócz recenzowanego osiągnięcia naukowego) przedstawiony w analizie bibliometrycznej na dzień 11 lutego 2021 roku wynosi: **1022 punkty MNiSW, IF: 15,970 liczba cytowań: wg Web of Science wynosi 40 (z autocytowaniami 48), a Index Hirscha wynosi 4, natomiast wg bazy Scopus liczba cytowań wynosi 46 (z autocytowaniami 54), H-index – 5.**

Wykazany dorobek jest istotny zarówno pod względem liczby jak i wartości opublikowanych prac.

Dr n. med. Bartłomiej Górski był członkiem wielu zespołów naukowych między ośrodkowych i międzynarodowych i współpracował z:

- ośmioma jednostkami Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego,
- Katedrą i Zakładem Periodontologii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie,
- Katedrą i Zakładem Periodontologii Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,
- Zakładem Periodontologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego,
- Zakładem Chorób Przyzębia i Błony Śluzowej Jamy Ustnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku,
- Katedrą i Zakładem Periodontologii i Klinicznej Patologii Jamy Ustnej Uniwersytetu Jagiellońskiego,
- Katedrą i Zakładem Periodontologii i Chorób Błony Śluzowej Jamy Ustnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego,
- Kliniką i Polikliniką Reumatologii Narodowego Instytutu Reumatologii i Rehabilitacji w Warszawie,
- Zakładem Farmakologii Doświadczalnej Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego Państwowej Akademii Nauk w Warszawie,
- Department of Orthodontics, Kiev Medical University, Ukraina,
- Department of Chemistry, Ramnarain Ruia Autonomous College, Matunga, Mumbai, Indie.

Na podstawie powyższej oceny dorobku naukowego należy podkreślić szeroki i aktualny tematycznie zakres zainteresowań w badaniach naukowych Habilitanta. Opublikowane zagadnienia i wnioski z prowadzonych badań stanowiły wkład w rozwój i pogłębianie wiedzy związanej ze stomatologią i medycyną.

Habilitant udowodnił umiejętność pracy zespołowej, a zdobyte doświadczenia przyczyniły się do podjęcia dalszych działań zakończonych przygotowaniem osiągnięcia naukowego dającego podstawę do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Wniosek końcowy

W posumowaniu tej pozytywnej całościowej oceny osiągnięcia naukowego, dorobku naukowego, współpracy naukowej, aktywności dydaktycznej i organizacyjnej oraz popularyzacji nauki doktora nauk medycznych Bartłomieja Górskiego stwierdzam, iż

przedstawione i udokumentowane osiągnięcia odpowiadają w obowiązującym zakresie wymaganiom określonym w artykule 219 ust. 1pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2020 poz. 85 z późn. zm.) w sprawie kryteriów nadania stopnia doktora habilitowanego.

W związku z tym, popieram wniosek o nadanie doktorowi nauk medycznych **Bartłomiejowi Górskiemu stopnia doktora habilitowanego i zwracam się do Rady** **Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o** **dopuszczenie Kandydata do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.**

Prof. dr hab. n. med.
Małgorzata Radwan-Oczko
Specjalista periaodoncji
i stomatologii zachowawczej
27 156 78

